

Ο Κλιντ Ιστγουντ σκιαγραφεί την προσωπικότητα του Νέλσον Μαντέλα μέσα από τη νέα του ταινία. Το «Invictus» βασίζεται στον ιστορικό αθλητικό αγώνα που συμφιλίωσε λευκούς και μαύρους

ΓΚΟΛ ΣΤΟ ΑΠΑΡΤΧΑΪΝΤ

τά με τους αστυνομικούς. Γλιώ-
σε στο παρά πέντε από την πορ-
νεία. Υποκλινόταν στον Τσάρλι
Τσάπλιν, αγαπούσε το μοβ, την
κλασική και είχε πάντα μαζί της
μια εικόνα της Αγίας Τερέζας κι έ-
να σταυρό με επτά σμαράγδια
που της δώρισε κάποτε η αγαπη-
μένη της Μαρλέν Ντίτριχ.

Ήταν ανυπόμονη, παθιασμένη,
επιρρεπής στην ασωτία κι εξαιρε-
τικά εύθραυστη. Η αδελφή της το
διάστημα 1951-1963 είχε απαριθ-
μήσει: 4 τροχαία, 1 απόπειρα αυ-
τοκτονίας, 4 θεραπείες αποτοξί-
νωσης, 7 εγχειρήσεις, 2 βρογχο-
πνευμονίες, 3 νευρικούς κλονι-
σμούς, 3 μεταφορές σε νοσοκο-
μεία για ηπατικό κώμα. Δεν μπο-
ρούσε καν να απαλλαγεί από τα
«σύνδρομα» του πεζοδρομίου: πί-
στευε ότι το μπάνιο είναι βλαβε-
ρό. Ότι το νερό έχει μικρόβια. Ότι
μόνο το αλκοόλ σκοτώνει τα
σκουλήκια... Ενώ -σύμφωνα πά-
ντα με μαρτυρίες- το πρωί ξυ-
πνούσε άφωνη κι έπρεπε να κάνει
γαργάρες για να τραγουδήσει.

Λέμπερ και Τσανακλίδου

Πριν η Μαριόν Κοτιγιάρ διηγη-
θεί κινηματογραφικά τη σπαρα-
κτική ζωή της γαλλίδας τραγουδι-
στριας, δεκάδες συγγραφείς, βιο-
γράφοι, συνάδελφοι και φίλοι επι-
χείρησαν να ανιχνεύσουν το φαι-
νόμενο Εντίθ Πιαφ. «Τα γαλάζια
μάτια της ήταν η μισή της γοη-
τεία, το γέλιο και η φωνή η άλλη
μισή...», έγραφε ο γάλλος ηθο-
ποιός Ζαν-Κλοντ Μπριαλί στην
αυτοβιογραφία του. Και θυμόταν
ότι του έλεγε: «Το ιδανικό για μέ-
να θα ήταν να κάνω εμφάνιση με
τον Αλέν Ντελόν, γιατί είναι ο ω-
ραιότερος, να γελάω μαζί σου
γιατί είσαι ο πιο αστείος και να γυ-
ρίσω το βράδυ στο σπίτι με τον
Μπελμοντό, γιατί φαίνεται να εί-
ναι πρώτος στο κρεβάτι».

Η αλήθεια είναι πως η παρου-
σία των ανδρών τής ήταν απαραί-
τητη. «Σπίτι χωρίς άντρα είναι χει-
ρότερο κι από μέρα χωρίς ήλιο»,
έλεγε. «Σπίτι όπου δεν βλέπεις
κάλτσες, μια γραβάτα, ένα σακά-
κι πεταμένο, μοιάζει με σπίτι χή-
ρας. Είναι πληκτικό».

Οι Γάλλοι ακόμα αναζητούν
την τραγουδίστρια που θα την εκ-
θρονίσει από την καρδιά τους. Και
οι ερμηνευτές σε κάθε γωνιά του
κόσμου έχουν επιχειρήσει εκατο-
ντάδες διασκευές: Η Ούτε Λέ-
μπερ πέρασε δύο χρόνια μελετώ-
ντας τον τρόπο που θα ερμηνεύ-
σει τραγούδια της Πιαφ στα γαλ-
λικά. Τελικά, παρουσίασε στο Φε-
στιβάλ Τζάζ του Μοντρέ του 2004
την παράσταση «Ψευδαισθή-
ση». Πέρασε πάλι σε δύο θιαυ-
τά με τους αστυνομικούς. Γλιώ-
σε στο παρά πέντε από την πορ-
νεία. Υποκλινόταν στον Τσάρλι
Τσάπλιν, αγαπούσε το μοβ, την
κλασική και είχε πάντα μαζί της
μια εικόνα της Αγίας Τερέζας κι έ-
να σταυρό με επτά σμαράγδια
που της δώρισε κάποτε η αγαπη-
μένη της Μαρλέν Ντίτριχ.

την Πιαφ. «Έπρεπε να επιστρα-
τεύσω αρκετό κουράγιο για να
αγγίξω το ρεπερτόριό της», έλεγε
τότε. «Η Πιαφ, σε αντίθεση με την
Ντίτριχ, που ήταν γεμάτη αυτοπε-
ποίθηση, έμοιαζε με θύμα: η φω-
νή των απόκληρων και του περι-
θωρίου. Πώς λοιπόν να προσεγγί-
σεις τραγούδια στιγματισμένα α-
πό την ερμηνεία και τη συναισθη-
ματική της φόρτιση, όπως το
"Non je ne regrette rien";».

Η Αννα Σαλαζάρ ταίριαξε το
θρήνο του φλαμένκο με τη με-
λαγχολία του Παρισιού, στολίζο-
ντας επιτυχίες της με ανδαλου-
σιανούς ήχους. Οι Ιταλίδες Μίλ-
βα και Μπίμπι Φερέρα της αφιέ-
ρωσαν ολόκληρα άλμπουμ. Μέ-
χρι κι ο Γουίλι Ντεβίλ παραμέρισε
για λίγο τις μπλουζ και σόουλ α-
ναφορές του για να ερμηνεύσει
το «The lovers» («Les amants»). Η
Μιρέιγ Ματιέ χάρισε πιο τρυφε-
ρούς τόνους στα τραγούδια της.
Το γνωστότερό της, «La vie en
grose», έχει μεταφραστεί σε πε-
ρισσότερες από 10 γλώσσες, ενώ
το έχουν ηχογραφήσει από τον
Τζακ Νίκολσον μέχρι την Ντόνα
Σάμερ, την Γκρέις Τζόουνς, τη Λί-
ζα Μινέλι και τον Σεμπ Μαμί. Οσο
για τις υπόλοιπες επιτυχίες που
σφράγισε με τη φωνή της, στο
παρελθόν τις τραγούδησαν από
τον Νατ Κίνγκ Κόουλ μέχρι τη Λε-
τίσια Καστά.

Στη χώρα μας, μεγάλη θαυ-
μάστριά της έχει δηλώσει εδώ
και χρόνια η Τάνια Τσανακλίδου:
την υποδύθηκε στο θέατρο, κυ-
κλοφόρησε το 1981 άλμπουμ με
τραγούδια της, ενώ και σήμερα
τη μνημονεύει στις παραστά-
σεις της. Τη «γνωριμία» της με
την Πιαφ τη χρωστάει στο Γιάν-
νη Φέρτη.

«Ήμουν τότε πολύ ερωτευμέ-
νη κι εκείνος μου έφερε δώρο για
το καινούριο μου πικάπ τρεις δί-
σκους: έναν δικό της, το «Μεγά-
λο ερωτικό» του Χατζιδάκι και τα
«Νυχτερινά» του Σοπέν. Δεν μπο-
ρώ να πω ότι τη λάτρεψα από το
πρώτο άκουσμα. Ημασταν ακό-
μα πωρωμένοι με το πολιτικό
τραγούδι. Επese και πλάι στον
Χατζιδάκι και ατύχησε», μας είχε
πει παλαιότερα. Το 1981, όμως,
που της προτάθηκε να υποδυθεί
την «Πιαφ» στο Αθηναϊκό Κηπο-
θέατρο την ανακάλυψε ξανά.
«Πήγα στην ΕΡΤ, είδα ό,τι αρχαια-
κό υλικό υπήρχε, διάβασα βιβλία,
άρχισα να μαθαίνω γαλλικά. Κα-
τάλαβα ότι πρόκειται για μια συ-
γκλονιστική προσωπικότητα. Με
συγκίνησε η τόλμη της στη φω-
τιά. Πρώτα καιγόταν η ίδια και με-
τά ζέσταινε τις καρδιές των άλ-
λων. Νομίζω ότι ένας μεγάλος

■ Η μεταμόρφωση ενός θεάτρου

Το «Θέατρο της Οδού Κυκλάδων» το ξέρουν πολλοί από τις κα-
λές παραστάσεις που επιχειρεί εκεί, χρόνια τώρα, ο Λευτέρης
Βογιατζής. Λιγότεροι ίσως γνωρίζουν ότι το θέατρο δημιουρ-
γήθηκε το 1982 από τον Κυριάκο Κρόκο, έναν από τους σημαντικότε-
ρους έλληνες αρχιτέκτονες του 20ού αιώνα. Χρόνια τώρα ο τελειομα-
νής σκηνοθέτης γκρίνιαζε για τη στενότητα του χώρου, την ανάγκη
για αλλαγές που θα έκανε τις συνθήκες δουλειάς ευκολότερες και το
καλλιτεχνικό αποτέλεσμα πλησιέστερα στις απαιτήσεις του. Και φέ-
τος όλα άλλαξαν. Ο Λευτέρης Βογιατζής έκανε πρεμιέρα σ' ένα ανα-
καινισμένο θέατρο.

Η ανακαίνιση του Θεάτρου της Οδού Κυκλάδων διήρκεσε έντεκα
μήνες και πραγματοποιήθηκε με τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος
Νιάρχου, του ΕΚΕΘΕΧ και του υπουργείου Πολιτισμού. Ο μικρός χώ-
ρος που αρχικά διαμόρφωσε ο Κυριάκος Κρόκος μετασηματίστηκε
από την αρχιτέκτονα Μυρτώ Μήλιου σ' ένα σύγχρονο και λειτουργικό
θέατρο που μπορεί να εξυπηρετήσει τις ιδιομορφίες των παραστάσε-
ων του Λευτέρη Βογιατζή. Η παλιά αρχιτεκτονική προέβαλε επίτηδες
τα οικοδομικά και λειτουργικά στοιχεία της κατασκευής, χρησιμοποι-
ώντας εμφανή μπετά και τούβλα και δημιουργώντας έτσι ένα «διάλο-
γο» με τα μορφολογικά στοιχεία του μεσοπολεμικού κτιρίου. Ομως,
μέσα από τις αυξανόμενες ανάγκες χρήσης του χώρου, πολλά από τα

στοιχεία αυτά σκιάστηκαν και καλύ-
φτηκαν με μεταγενέστερες κατα-
σκευές. Ενας από τους στόχους της
ανακαίνισης ήταν η εκ νέου ανάδειξη
τους μέσα στην προσαρμοσμένη νέα
λειτουργικότητα.

Το νέο «Θέατρο της Οδού Κυκλά-
δων» μεταμορφώθηκε στο πρώτο μι-
κρό θέατρο στην Ελλάδα το οποίο

Σχεδιασμένο από τον Κυρ. Κρόκο, το «Θέατρο της Οδού Κυκλάδων» άλλαξε μορφή

μπορεί να παρέχει ευέλικτη σκηνή, η οποία θα προσαρμόζεται στις ι-
διαίτερες σκηνοθετικές και σκηνογραφικές ανάγκες κάθε έργου. Η έ-
κτασή της και ο αριθμός θέσεων μεταβάλλεται με τη χρήση πτυσσό-
μενων κερκίδων που σχεδιάστηκαν ειδικά για το χώρο και κατασκευ-
άστηκαν στην L'Aquila της Ιταλίας. Δημιουργήθηκαν νέοι εσωτερικοί
και εξωτερικοί χώροι, αναδεικνύοντας κρυμμένα στοιχεία και αναξιο-
ποίητα μέρη του κτίσματος. Το φουαγιέ και τα καμαρίνια, όπως και τα
μηχανικά και ηλεκτρικά συστήματα του θεάτρου, σχεδιάστηκαν ώστε
να παρέχουν την απαραίτητη ευελιξία που απαιτείται ολοκληρώνο-
ντας την αρχιτεκτονική εικόνα.

Η Μυρτώ Μήλιου σπούδασε αρχιτεκτονική στο Columbia
University της Νέας Υόρκης και στο University of California at
Berkeley, όπου και δίδαξε αρχιτεκτονική σύνθεση. Είναι αποδέκτης
του Branper Fellowship μέσω του οποίου πραγματοποίησε αρχιτε-
κτονική έρευνα σε οκτώ χώρες, ανάμεσά τους η Ιαπωνία, η Ινδία και η
Κίνα. Η Μυρτώ Μήλιου τονίζει ότι ανέλαβε την ανακαίνιση του Θεά-
τρου της Οδού Κυκλάδων σεβόμενη τη δουλειά ενός τόσο σημαντι-
κού αρχιτέκτονα όπως ο Κυριάκος Κρόκος. «Αυτή η έγνοια ήταν απ' τη
μια ένας περιοριστικός παράγοντας στις λύσεις που ήταν δυνατόν να
δοθούν, αλλά ταυτόχρονα λειτούργησε ως πηγή έμπνευσης, καθοδή-
γηση και μαθητεία».

E. ΜΑΡΙΝΟΥ

